

Kirkens Selvstændighed med Hensyn til formueretlige Forhold, som man bestemt ønsker opretholdt dernede, hvilket ogsaa fremgaar af en tidligere Skrivelse til Kirkeministeriet, hvori det erklæredes: „Vore Menigheder sætter Pris paa fremdeles som nu at have direkte Raadighed over Kirkegodset.“

I øvrigt svarer denne Opfattelse af Sammensmeltningen ganske til, hvad der fra kongerigsk Side er udtalt fra forskellige Lejre angaaende andre Forhold end de kirkelige. Her i Rigsdagen har vi saaledes hørt Repræsentanter for forskellige politiske Partier udtale sig til Gunst for Indførelsen af visse sønderjydske Ordninger, som man billigede. Fra een Side er det fremhævet, at vi ikke kunde være bekendt at byde Sønderjyderne de politiske Valgretsforhold, som vi har. Valgretsalderen burde sættes saaledes hos os, som den var dernede. Ganske vist ved vi nu ikke noget som helst om, at dette er Udtryk for et Ønske, der nærer af Sønderjyderne selv. Jeg ved ikke noget om, at Sønderjyderne i særlig Grad hænger ved den dem paaoktrojerede Revolutionsforfatning. Men jeg anerkender den vaagne Interesse, som man ved dette Forslag viser for at imødekomme endogsaa formodede Ønsker fra Sønderjydernes Side, og jeg er derfor forvisset om, at man fra den omtalte politiske Lejr ogsaa vil vise Lydhørhed overfor virkelige Ønsker, der kommer dernede fra, f. Eks. med Hensyn til Bevarelsen af de sønderjydske kirkelige Ordninger.

Fra en anden Side har man heroppe stærkt betonet, at vi af Hensyn til Sønderjyderne bør indføre Civilstandsregistre og obligatorisk borgerlig Ægteskabsstiftelse. Ogsaa her gælder det samme, at vi ikke ved noget som helst om sønderjydske Ønsker herom, men jeg anerkender atter dette som et Udtryk for den gode Villie til ikke at forlange, at Sønderjyderne mod deres Villie skal bøje sig uden videre for kongerigske Ordninger.

Endelig er der fra visse Sider indenfor Skolekredse slaaet paa, at den hidtilværende danske Skoleordning paa flere Punkter maa omformes efter sønderjydske Mønster. Ogsaa dette har Værdi som et Udtryk for, at man heroppe vil hævde det berettigede i Kravet om, at en virkelig Sammensmeltning skal være en Udligning med Bidrag fra begge Sider.

Paa intet Punkt er dog mere Grund til at vise Hensynsfuldhed overfor bestemte Ønsker dernedefra end netop paa

de aandelige og kirkelige Omraader. Ty-skernes Mangel paa Respekt for Sønderjydernes Ønsker og Krav paa disse Omraader følte netop som det bitreste Overgreb. Nu har vi paa den højtideligste Maade proklameret, at vi ikke vil øve Tvang eller Uret overfor de tyske Minoriteter dernede, og vi har heldigvis allerede i Gerning vist ved forskellig Lovgivning, at vi holder fast ved dette som en Ærspflicht. Men er dette rigtigt overfor den tyske Minoritet i de sønderjydske Landdeles Befolkning, hvor meget rimeligere er det da, at vi viser den største Imødekommenhed overfor Ønsker, der bestemt er udtalte af vore danske Brødre og Søstre dernede.

Jeg vil derfor, som den foregaaende ærede Taler hentydede til, netop takke Kirkeministeren for, at han i dette Lovforslag fuldt ud har vist, at det var hans Agt at lytte til de Ønsker, der kom frem dernedefra, og jeg vil paa mit Partis Vegne give Forslaget en varm Tilslutning. Og dette er saa meget rimeligere, som det nøjagtigt er et Udtryk for et bestemt Ønske fra vort Partis Side, fremsat, som det blev sagt før, baade her i Folketinget og i Landstinget ved de sønderjydske Loves Behandling. Men jeg forstod ikke rigtig, hvorledes dette, at Partiet Venstre imødekom det Ønske, der altsaa var udtalt baade fra sønderjydske Side og fra vor Side om at nedsætte et saadant — som ogsaa jeg mener — nødvendigt Udvalg, skulde have noget at gøre med bestemte kirkepolitiske Opfattelser i dette Parti. Jeg tilføjer i denne Sammenhæng, at Lovforslaget om dette Udvalg allerede forud har faaet den varmeste Tilslutning fra fremragende kirkelig Side herhjemme, idet det kirkelige Fællesudvalg allerede den 4. Maj 1920 i en Henvendelse til Regering og Rigsdag, som forhaabentlig vil være samtlige Medlemmer bekendt, udtrykkelig udtalte Krav om, at det sønderjydske Kirkespørgsmaal ikke fik sin endelige Løsning, før et Fællesudvalg af menighedsvalgte Repræsentanter fra Kongeriget og fra Sønderjylland havde haft Lejlighed til at udtale sig derom. Man vil altsaa se, at kirkelige Repræsentationer baade Nord og Syd for den gamle Grænse er fuldt ud enige om at ønske et Udvalg netop af den Art, som her er foreslaaet.

Nu er der ganske vist fra en Side blevet udtalt Betænkeligheder ved Lovforslaget. Jeg skal ikke opholde mig ved den underlig bagvendte eller forvirrede Opfattelse, som det forekommer mig at